Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Ontwerp *Beleidskader Houtstook Amsterdam*
Portefeuille:	Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit
Directie:	Ruimte en Duurzaamheid
Datum behandeling staf WH	01-07-2024
Datum adviesaanvraag:	29-10-2024
Deadline ontvangst advies:	30-12-2024
Advies mailen naar:	oussamazaouini@amsterdam.nl (Oussama Zaouini)
Meegestuurde stukken:	Ontwerp *Beleidskader Houtstook Amsterdam*
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?	Ja, met GGD Amsterdam en met ambtelijke vertegenwoordigers van de stadsdelen Zuidoost, Nieuw-West, Centrum, West, Zuid, Oost en stadsgebied Weesp

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	Zuidoost
Procesbegeleider:	V.Sinester
Datum weekstart/staf:	18 november 2024
Datum stadsdeelcommissie:	19 november 2024/3 december 2024
Datum dagelijks bestuur:	17 december 2024
Registratienr. (optioneel):	17 december 2024

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).
Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

Het college van Burgermeester en Wethouders verzoekt het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel om te reageren op het *ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam* (bijgevoegd) dat wordt vrijgegeven voor inspraak. Het verzoek is om de reactie te voorzien van een toereikende onderbouwing, zodat het college in staat is deze goed te beoordelen en mee te nemen bij de besluitvorming. De inspraakprocedure loopt van 21 oktober 2024 tot 9 december 2024. Na verwerking van de reacties en zienswijzen legt het college het *Beleidskader Houtstook Amsterdam* ter vaststelling voor aan de gemeenteraad.

In het kader van bovenstaand verzoek kan desgewenst door het dagelijks bestuur, de bestuurscommissies en/of andere stakeholders contact worden opgenomen met het *Team Uitstootvrije Mobiliteit* om nadere toelichting te geven op de plannen en uw eventuele vragen te beantwoorden. U kunt hiervoor per e-mail contact opnemen met Oussama Zaouini (oussamazaouini@amsterdam.nl).

Met het ontwerp *Beleidskader Houtstook Amsterdam* wil het college de luchtkwaliteit verder verbeteren en de overlast verminderen voor alle Amsterdammers en bezoekers van Amsterdam. We komen steeds meer te weten over de schadelijke effecten van slechte luchtkwaliteit en willen daarom dat het snel verbetert. Zo leven Amsterdammers ongeveer 11 maanden korter en roken ze gemiddeld 4,4 sigaretten per dag mee door de vieze lucht in de stad die wordt veroorzaakt door de uitstoot van àlle luchtverontreinigende bronnen, waaronder ook houtstook.

Houtrook kan leiden tot hoesten, hoofdpijn, benauwdheid, pijn op de borst, misselijkheid, stress- en slaapproblemen. Daarnaast kan het longziekten zoals astma en longkanker, en hart- en vaatziekten veroorzaken of verergeren. Luchtverontreinigende stoffen zoals fijnstof die vrijkomen zijn ongezond voor de stoker maar ook voor omwonenden. Het gezondheidsrisico is het grootst voor kinderen, ouderen en mensen die ziek zijn.

Er zijn verschillende maatregelen mogelijk om de negatieve gevolgen van houtstook tegen te gaan. Het college kiest voor een aanpak die past bij een meerjarige overgang richting minder houtstook door vooral in te zetten op meer bewustwording en het faciliteren van alternatieven voor hout stoken. Deze transitie vraagt tijd en aandacht voor het maatschappelijk draagvlak voor maatregelen in de stad. Het ontwerp *Beleidskader Houtstook Amsterdam* is de start van deze transitie.

Het *ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam* bestaat uit een combinatie van maatregelen gericht op bewustwording, stimuleren (subsidie verlenen), faciliteren en reguleren.

Bewustwording
Een onderzoek door het bureau Motivaction naar houtstook uit 2022 laat zien dat 40% van de Amsterdammers weleens hout stookt. Circa de helft van de Amsterdammers is zich niet bewust van de schadelijke gevolgen van houtstook en 17% ziet het als iets onschuldigs. Het college wil daarom de bestaande bewustwordingscampagne intensiveren. In deze campagne worden de hinder en gezondheidsrisico's van houtstook onder de aandacht gebracht, met stooktips om de overlast te beperken. De bestaande bewustwordingscampagne wordt daarom stadsbreed uitgerold.

Stimuleren
De gemeente stelt in 2025 een subsidie beschikbaar voor het verwijderen van rookkanalen. In eerste instantie gaat het om een pilot op IJburg om onder andere zicht te krijgen op het gebruik van de subsidieregeling.

Reguleren
Naast bewustwording doet het college onderzoek naar maatregelen waarmee zij daadwerkelijk in kan grijpen. Het college stelt voor om het plaatsen van rookkanalen in nieuwbouw (vergund vanaf 1-1-2027) niet toe te staan. Dit is in lijn met de omgevingsvisie.

Faciliteren
In buurten met veel overlast (bestaande bouw) faciliteert de gemeente vanaf 2025 consultatietrajecten waarbij de gemeente het gesprek aangaat met bewoners. Tijdens deze consultatietrajecten ontwikkelt de gemeente samen met de buurtbewoners een aanpak tegen de overlast in die buurt met maatwerk voor elke situatie. Daarnaast worden twee faciliterende maatregelen voorgesteld in het ontwerp beleidskader. De eerste is het kijken naar de mogelijkheden om stroomaansluitingen aan te leggen ten gunste van elektrisch barbecueën in parken, plantsoenen en bossen. De tweede faciliterende maatregel betreft de inzet op het vervangen van stookplaatsen in recreatieplekken voor kinderen door alternatieve invulling. Het college vindt dit nodig omdat een open vuur de meest schadelijke vorm van houtstook is. Kinderen zijn extra kwetsbaar voor schadelijke stoffen, omdat hun longen en zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn.

Tot slot, regels opstellen voor houtstook vraagt om een goede balans. Hout stoken in open haarden en houtkachels of buiten in de open lucht wordt nog vaak gezien als iets dat gezellig en onschuldig is – op het eerste gezicht is dat het natuurlijk ook. De schade is niet direct zichtbaar, en de mensen die er het meeste last van hebben zullen zich niet direct laten horen. Normen veranderen echter met tijd en inzicht, zo is het goed denkbaar dat het over een paar jaar heel normaal wordt gevonden dat we in een park gewoon barbecueën, maar dan bijvoorbeeld elektrisch.

Conceptadvies DB:
Het dagelijks bestuur formuleert hier -indien van toepassing- t.b.v. de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het DB onderschrijft nut en noodzaak van maatregelen voor de aanpak van houtstook gezien de gezondheidsrisico's. Citaat pag. 4. Ontwerp Beleidskader Houtstook: *Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is het aanpakken van houtstook de meest kosteneffectieve manier om de luchtkwaliteit te verbeteren. Na de industrie draagt houtstook het meeste bij aan de concentratie fijnstof in Amsterdam (zie figuur 2). Fijnstof is de verzamelnaam voor kleine vaste deeltjes in de lucht die door kunnen dringen tot de luchtwegen en zelfs via de longblaasjes in het bloed kunnen worden opgenomen*

De huidige beperkte regelgeving, het ontbreken van uitstootnormen voor het beoordelen van (de mate van) overlast door houtstook, het ontbreken van een betrouwbare meetmethode om houtstookemissies te meten, even als het niet vergunningplichtig zijn van de installatie van houtgestookte kachels, maakt handhaving momenteel vrijwel onmogelijk. Nog complexer is het handhaven van barbecueën op houtskool en het vuur stoken in privé tuinen en ongereguleerd in de openbare ruimte, parken en plantsoenen.
Zolang er geen mogelijkheid is om te handhaven, of als het draagvlak voor handhaving , vooral in privé sfeer ontbreekt , zijn andere maatregelen die effect sorteren noodzakelijk. Het DB kan zich daarom vinden in de meerjarige aanpak gericht op bewustwording, stimuleren (subsidie verlenen), faciliteren, reguleren, o.a verbod op het plaatsen van rookkanalen vanaf 2027, het monitoren van de effecten van het beleid en bijsturing indien nodig. Het DB geeft daarbij de volgende adviezen mee.

Handhaving overlast houtstook
Het aantal meldingen van overlast in heel Amsterdam is in de afgelopen jaren explosief gestegen. Uit de kaart van bij de GGD gemelde overlast op pagina 9 van het Ontwerp Beleidskader Houtstook, blijkt dat in Zuidoost tot dusver over 3 locaties een overlastmelding is gedaan. Momenteel kan alleen via een melding geregistreerd worden waar mogelijk sprake is van houtstook overlast. Meldingen zijn echter niet de meest betrouwbare graadmeter van de mate van overlast, de meeste bewoners zullen niet snel geneigd zijn overlast door medebewoners te melden.

- Het DB benadrukt dat alle juridische middelen moeten worden onderzocht om te kunnen acteren op overlastmeldingen cq handhaving. Niets is zo frustrerend voor bewoners als een melding die geen opvolging krijgt en de overlast in dit geval met gezondheidsrisico's voortduurt. Het is niet wenselijk om bewoners verantwoordelijk te maken voor het elkaar aanspreken op overlast en de goodwill van de veroorzaker.
- Wij gaan ervan uit dat in de voorgestelde consultatietrajecten (Maatregel 5) ook op buurtniveau op de plekken waar overlast wordt ervaren, gesprekken worden gearrangeerd .
- Voor het kunnen handhaven zou een vergunning of meldingsplicht moeten worden ingevoerd voor het installeren van houtgestookte verwarming.

Barbecue plekken in parken en plantsoenen (Maatregel 3)
Uit de kaart *Barbecueën in parken en plantsoenen* (pag. 13 Beleidskader), blijkt dat in Zuidoost geen geregistreerde openbare barbecueplekken zijn, noch dat er verboden zijn ingesteld voor het barbecueën in parken en plantsoenen. Het is bekend dat in enkele parken in Zuidoost in de zomer wordt gebarbecued.

- Het DB adviseert te inventariseren waar er informele barbecue plekken zijn in parken en plantsoenen en bij voldoende draagvlak voor behoud van de plekken, daarvoor in de plaats elektrisch barbecueën te faciliteren, mits er geen andere bezwaren zijn tegen intandhouding.
- Het DB vraagt u ook te onderzoeken wat de situatie is in het Groengebied Amstelland zoals het Gaasperpark , waar veel Amsterdammers inclusief bewoners van Zuidoost recreëren .

Houtstook in privé tuinen
Het barbecueën en het gebruik van vuurkorven in privé tuinen heeft mogelijk sinds covid een grote vlucht genomen. Dit tot ergernis van buren die rook- en stank overlast ervaren, wat regelmatig leidt tot conflicten tussen buren.
Ook deze vorm van overlast is moeilijk te handhaven en het melden leidt zelden of nooit tot een interventie.

- Het DB adviseert ook deze vorm van overlast in de consultatiegesprekken mee te nemen en bewoners die overlast ervaren, de mogelijkheid te bieden om bijvoorbeeld via mediation met hun buren in gesprek te gaan.

Electrische barbecue en toch rook- en stankoverlast

Op veel grote evenementen, festivals e.d. worden barbecue maaltijden en snacks aangeboden. Ondanks dat er veelal, maar niet altijd, elektrisch wordt gebarbecued, is er vaak sprake van grote rookontwikkeling en stankoverlast.

- Het DB adviseert om bij afgifte van vergunningen aan deze standhouders striktere regels op te leggen om bij het prepareren van gerechten rook- en stank ontwikkeling te voorkomen of te beperken. Het moet ons inziens mogelijk zijn om tijdens de evenementen te handhaven als er duidelijk zichtbare rookontwikkeling is.

Communicatie voorlichting en campagnes

- Het DB adviseert om bij communicatie over houtstook maatwerk te betrachten i.e. doelgroepgericht, laagdrempelig , rekening houden met laag-geletterdheid en gebruik van lokale media met een groot bereik onder bewoners , ondernemers en andere belanghebbenden .

Advies stadsdeelcommissie

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

…

Houtvuren hebben een grote impact op de lokale luchtkwaliteit en de rook bevat schadelijke stoffen. Bij het stoken van hout komen veel ongezonde stoffen vrij, waaronder relatief veel fijnstof. Zo levert één dag hout stoken in een moderne kachel (circa 11 kg hout) volgens het RIVM ongeveer evenveel fijnstof op als een autorit van bijna 3.000 km met een gemiddelde auto van het Nederlandse wagenpark in 2022. Hout stoken in een oudere kachel, een open haard, barbecue of een vuurkorf levert nog veel meer fijnstof op per kg gestookt hout. Houtstook is landelijk de grootste bron van de fijnere fractie van fijnstof (PM2,5). Desondanks worden de gezondheidsrisico's van de uitstoot van houtvuren vaak onderschat.

Uit de Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2020 blijkt dat 34% van de volwassenen in Zuidoost een langdurige aandoening rapporteert, significant hoger dan het stedelijke gemiddelde van 29%. Voor bewoners met een laag opleidingsniveau loopt dit zelfs op tot 41%. In Bijlmer-Oost, een van de meest kwetsbare gebieden in Zuidoost, heeft 36% van de bewoners een langdurige ziekte. De effecten van luchtverontreiniging, zoals fijnstof uit houtrook, treffen juist deze groepen extra hard. Daarnaast zijn ouderen, waarvan 51% in Zuidoost kampt met een langdurige aandoening, bijzonder kwetsbaar.

Houtrook draagt bij aan luchtvervuiling die ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt, zoals longziekten en hart- en vaatziekten. Bewoners van Zuidoost hebben vaak minder mogelijkheden om buiten het stadsdeel te recreëren, waar de lucht schoner is en vrij van rook. Daarom is het essentieel dat het *Beleidskader Houtstook Amsterdam* oog heeft voor deze ongelijkheden.

De negatieve effecten van houtstook op de luchtkwaliteit en volksgezondheid zijn voor het college aanleiding voor de ontwikkeling van een ontwerp *Beleidskader Houtstook Amsterdam*. Het valt de stadsdeelcommissie op dat de ernst van het probleem weliswaar door het college wordt onderkend maar als het gaat om concrete maatregelen, onderbouwd met concrete cijfers, schiet de adviesaanvraag tekort.

Dit wordt onderstaand toegelicht.

Open vuur buitenshuis op openbare plekken

In Zuidoost wordt bij zomerse temperaturen in parken en andere groenplekken – waaronder Gaasperpark, Mandelapark en Bijlmerweide – uitbundig gebarbecued. Het ontbreekt in de adviesaanvraag en het beleidskader Houtstook echter aan een overzicht van openbare barbecueplekken in Amsterdam Zuidoost. De stadsdeelcommissie onderschrijft daarom het advies van het dagelijks bestuur om openbare barbecueplekken in Zuidoost te inventariseren, met als toevoeging dat het belangrijk is om daarbij onderscheid te maken tussen toegestane en niet-toegestane barbecueplekken. Op toegestane barbecueplekken kan het gebruik van elektrische barbecues worden gefaciliteerd.

Het onderscheid tussen toegestane en niet-toegestane barbecueplekken is van belang in het kader van handhaving en het tegengaan van overlast, niet alleen vanwege de rook die ontstaat door de verbranding van houtskool maar ook omdat barbecueplekken afval met zich meebrengen. Bij toegestane barbecueplekken kunnen meer afvalbakken worden geplaatst en waarschuwingsborden dat gebruikers verantwoordelijk zijn voor het schoon achterlaten van de barbecueplek. Bovendien geeft duidelijkheid over waar barbecueën wel en niet mag houvast voor bewoners van Amsterdam Zuidoost die niet in de houtrook of etensgeuren willen zitten als zij willen recreëren en barbecueplekken het liefst vermijden.

Het *beleidskader Houtstook* schiet tekort doordat het zich alleen richt op particulieren. In de zomer vinden in Amsterdam Zuidoost (grootschalige) openluchtevenementen plaats, met gebruik van houtstook voor de bereiding van maaltijden. De stadsdeelcommissie onderschrijft het voorstel van het dagelijks bestuur om bij vergunningaanvragen

door standhouders striktere regels op te leggen voor het gebruik van barbecues, elektrisch barbecueën te stimuleren en het gebruik van open vuur tegen te gaan.

Houtvuur binnenshuis

De woningen in Amsterdam Zuidoost zijn relatief nieuw - gebouwd vanaf de jaren 1960-1970, toen de aanleg van centrale verwarming de standaard werd. Daardoor ligt de conclusie voor de hand dat er in Amsterdam Zuidoost in vergelijking met de rest van de stad minder huizen of appartementen zijn met rookafvoerkanalen voor haarden of houtkachels. Het ontbreekt in de adviesaanvraag echter aan informatie om dit beeld te kunnen toetsen. Dit kan nader worden onderzocht, met gebruik van diverse bronnen:

- Woningcorporaties en VvE's

Bij woningcorporaties kunnen gegevens worden opgevraagd over hun woningbezit en eventuele toestemmingsverlening aan bewoners die de aanleg van een rookafvoerkanaal hebben aangevraagd. Hetzelfde geldt voor woningen en appartementen in VVE-beheer. In het modelreglement VvE's (2006) dat veel VvE's als leidraad hanteren is in artikel 26.2 vastgelegd dat het niet is toegestaan om zonder toestemming van de VVE open haard installaties aan te leggen. VvE's hebben hier dus controle op.

- Brancheorganisaties

De Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) schat het aantal houtgestookte installaties binnenshuis in Amsterdam op ongeveer 16.000 stuks. Er kan nader worden onderzocht wat de schatting is voor het aantal haarden en houtkachels in Amsterdam Zuidoost.

Behalve een inventarisatie van het probleem kunnen woningcorporaties, VvE's en particulieren worden gestimuleerd om maatregelen te treffen die erop zijn gericht om overlast door houtstook tegen te gaan:

- Woningcorporaties en VvE's kunnen geboden en verboden over houtstook in woningen opnemen in respectievelijk het huurcontract en het huishoudelijk reglement en bij aanvragen van bewoners het gebruik of de aanleg van rookafvoerkanalen verbieden, of eisen stellen aan het type haard of (hout)kachel.

Houtvuur op balkons, privétuinen en in binnentuinen

In de adviesaanvraag van het college en in het preadvies van het DB ontbreekt het aan voor de hand liggende maatregelen om VvE's en woningcorporaties te stimuleren met hun leden en huurders in gesprek te gaan over het gebruik van open vuur en BBQ in binnentuinen, privétuinen en privébalkons en ge- en verboden over op te nemen in het huishoudelijk reglement en huurcontracten. De stadsdeelcommissie adviseert de gemeente om hierover in gesprek te gaan met woningcorporaties en VvE's, inclusief handvatten hoe hiervoor draagvlak te creëren onder huurders en leden.

Communicatie naar bewoners

Het Dagelijks Bestuur van Zuidoost speelt een belangrijke rol in het informeren van bewoners over de risico's van houtrook en beschikbare alternatieven. Houtrook verslechtert de luchtkwaliteit, vooral voor kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met luchtwegaandoeningen. Effectieve communicatie vraagt om een aanpak die aansluit bij de diversiteit van het stadsdeel.

Voorlichtingscampagnes kunnen succesvol zijn als ze lokaal en gericht worden ingezet, met informatie in meerdere talen en verspreid via toegankelijke kanalen. Het gebruik van sociale media, buurtplatforms en fysieke middelen zoals flyers en posters zorgt ervoor dat alle bewoners bereikt worden. Daarnaast kunnen bijeenkomsten en workshops worden georganiseerd midden in de wijk waar bewoners vragen kunnen stellen en praktische alternatieven leren kennen.

De stadsdeelcommissie adviseert daarom om de voorlichting in Zuidoost vorm te geven via een combinatie van digitale en fysieke communicatie, ondersteund door o.a. de buurtplatformen en toegespitst op de behoeften van de diverse gemeenschappen in het stadsdeel.

Aanvullend onderzoek

Uit de beschikbare cijfers blijkt dat klachten over overlast door houtstook via open haarden, houtkachels, vuurkorven of BBQ's vooral betrekking hebben op het zuidoostelijk deel van Gein. Waar dit mee te maken heeft wordt in het beleidskader niet toegelicht. Dit vergt nadere uitwerking inclusief een overzicht van te nemen maatregelen om overlast tegen te gaan.

Tot slot

Het kan allemaal wat concreter. Als je ziet wat steden als Utrecht en Amersfoort doen om de luchtkwaliteit te verbeteren en overlast door houtstook tegen te gaan, steken de maatregelen die Amsterdam wil treffen daar slapjes bij af. Het verbeteren van de luchtkwaliteit is niet alleen een kwestie van beleid, maar ook van rechtvaardigheid. Zuidoost verdient bijzondere aandacht bij de uitvoering van dit beleidskader, zodat de bewoners niet langer disproportioneel worden getroffen door de schadelijke effecten van houtrook

Finaal advies DB:

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Het DB onderschrijft nut en noodzaak van maatregelen voor de aanpak van houtstook gezien de gezondheidsrisico's. Citaat pag. 4. Ontwerp Beleidskader Houtstook: Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is het aanpakken van houtstook de meest kosteneffectieve manier om de luchtkwaliteit te verbeteren. Na de industrie draagt houtstook het meeste bij aan de concentratie *fijnstof in Amsterdam (zie figuur 2). Fijnstof is de verzamelnaam voor kleine vaste deeltjes in de lucht die door kunnen dringen tot de luchtwegen en zelfs via de longblaasjes in het bloed kunnen worden opgenomen.*
Houtrook draagt bij aan luchtvervuiling die ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt, zoals longziekten en hart- en vaatziekten.

De huidige beperkte regelgeving, het ontbreken van uitstootnormen voor het beoordelen van (de mate van) overlast door houtstook, het ontbreken van een betrouwbare meetmethode om houtstookemissies te meten, even als het niet vergunningplichtig zijn van de installatie van houtgestookte kachels, maakt handhaving momenteel vrijwel onmogelijk. Nog complexer is het handhaven van buitenshuis barbecueën op houtskool , vuur stoken in privé tuinen en balkons en ongereguleerd in de openbare ruimte, parken en plantsoenen.
Zolang er geen mogelijkheid is om te handhaven, of als het draagvlak voor handhaving , vooral in privé sfeer ontbreekt , zijn andere maatregelen die effect sorteren noodzakelijk. Het DB kan zich daarom vinden in de meerjarige aanpak gericht op bewustwording, stimuleren (subsidie verlenen), faciliteren, reguleren, o.a verbod op het plaatsen van rookkanalen vanaf 2027, het monitoren van de effecten van het beleid en bijsturing indien nodig. Het DB geeft daarbij de volgende adviezen mee.

Houtstook binnenshuis

Het aantal meldingen van overlast in heel Amsterdam is in de afgelopen jaren explosief gestegen. Uit de kaart van bij de GGD gemelde overlast op pagina 9 van het Ontwerp Beleidskader Houtstook, blijkt dat in Zuidoost tot dusver over 3 locaties een overlastmelding is gedaan. Momenteel kan alleen via een melding geregistreerd worden waar mogelijk sprake is van houtstook overlast. Meldingen zijn echter niet de meest betrouwbare graadmeter van de mate van overlast, de meeste bewoners zullen niet snel geneigd zijn overlast door medebewoners te melden.

- Het DB benadrukt dat alle juridische middelen moeten worden onderzocht om te kunnen acteren op overlastmeldingen cq handhaving. Niets is zo frustrerend voor bewoners als een melding die geen opvolging krijgt en de overlast in dit geval met gezondheidsrisico's voortduurt. Het is niet wenselijk om bewoners verantwoordelijk te maken voor het elkaar aanspreken op overlast en de goodwill van de veroorzaker.
- Wij gaan ervan uit dat in de voorgestelde consultatietrajecten (Maatregel 5) ook op buurtniveau op de plekken waar overlast wordt ervaren, gesprekken worden gearrangeerd .
- Voor het kunnen handhaven zou een vergunning of meldingsplicht moeten worden ingevoerd voor het installeren van houtgestookte verwarming.

Het ontbreekt in de adviesaanvraag aan informatie om te kunnen toetsen of het beeld dat uit het geringe aantal meldingen naar voren komt juist is , dat er in Zuidoost minder overlast dan wel minder houtstook binnenshuis is .
Dit kan nader worden onderzocht, met gebruik van diverse bronnen zover niet strijdig met privacy wet en regelgeving.

- Woningcorporaties en vve's Bij woningcorporaties kunnen gegevens worden opgevraagd over hun woningbezit en eventuele toestemmingsverlening aan bewoners die de aanleg van een rookafvoerkanaal hebben aangevraagd. Hetzelfde geldt voor woningen en appartementen in VVE-beheer. In het modelreglement vve's (2006) dat veel vve's als leidraad hanteren is in artikel 26.2 vastgelegd dat het niet is toegestaan om zonder toestemming van de vve open haard installaties aan te leggen. VvE's hebben hier dus controle op. Uiteraard binnen de kaders van wat ikv privacywetgeving is toegestaan

- Brancheorganisaties . De Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) schat het aantal houtgestookte installaties binnenshuis in Amsterdam op ongeveer 16.000 stuks. Er kan nader worden onderzocht wat de schatting is voor het aantal haarden en houtkachels in Amsterdam Zuidoost. Behalve een inventarisatie van het probleem kunnen woningcorporaties, VvE's en particulieren worden gestimuleerd om maatregelen te treffen die erop zijn gericht om overlast door houtstook tegen te gaan:
- Woningcorporaties en VvE's kunnen geboden en verboden over houtstook in woningen opnemen in respectievelijk het huurcontract en het huishoudelijk reglement en bij aanvragen van bewoners het gebruik of de aanleg van rookafvoerkanalen verbieden, of eisen stellen aan het type haard of (hout)kachel.

Barbecue plekken in parken en plantsoenen (Maatregel 3)
Uit de kaart Barbecueën in parken en plantsoenen (pag. 13 Beleidskader), blijkt dat in Zuidoost geen geregistreerde openbare barbecueplekken zijn, noch dat er verboden zijn ingesteld voor het barbecueën in parken en plantsoenen. Het is bekend dat in enkele parken in Zuidoost in de zomer wordt gebarbecued.

- Het DB adviseert om ook in Zuidoost te inventariseren waar er informele barbecue plekken zijn in parken en plantsoenen en deze plekken in de kaart op te nemen. Verder te onderzoeken waar barbecueën kan worden toegestaan, onder voorwaarde dat er draagvlak is voor instandhouding en dat er elektrisch kan worden gebarbecued . Het onderscheid tussen toegestane en niet-toegestane barbecueplekken is van belang in het kader van handhaving en het tegengaan van overlast, niet alleen vanwege de rook die ontstaat door de verbranding van houtskool maar ook omdat barbecueplekken afval met zich meebrengen. Bij toegestane barbecueplekken kunnen meer afvalbakken worden geplaatst en waarschuwingsborden dat gebruikers verantwoordelijk zijn voor het schoon achterlaten van de barbecueplek. Bovendien geeft duidelijkheid over waar barbecueën wel en niet mag houvast voor bewoners van Amsterdam Zuidoost die niet in de houtrook of etensgeuren willen zitten als zij willen recreëren en barbecueplekken het liefst vermijden.

- Het DB vraagt u ook te onderzoeken wat de situatie is in het Groengebied Amstelland zoals het Gaasperpark , waar veel Amsterdammers inclusief bewoners van Zuidoost recreëren .

Houtstook in privé tuinen
Het barbecueën en het gebruik van vuurkorven in privé tuinen heeft mogelijk sinds covid een grote vlucht genomen. Dit tot ergernis van buren die rook- en stank overlast ervaren, wat regelmatig leidt tot conflicten tussen buren. Ook deze vorm van overlast is moeilijk te handhaven en het melden leidt zelden of nooit tot een interventie. Het DB adviseert ook deze vorm van overlast in de consultatiegesprekken mee te nemen en bewoners die overlast ervaren, de mogelijkheid te bieden om bijvoorbeeld via mediation met hun buren in gesprek te gaan.

Rook -en stankoverlast evenementen
Op veel grote openlucht evenementen, festivals e.d. worden barbecue maaltijden en snacks aangeboden. Ondanks dat er veelal, maar niet altijd, elektrisch wordt gebarbecued is er vaak sprake van grote rookontwikkeling en stankoverlast Het DB adviseert om voor de afgifte van vergunningen aan deze standhouders striktere regels op te leggen ,om bij het prepareren van gerechten de rook- en stank ontwikkeling te beperken. Het moet ons inziens mogelijk zijn om tijdens de evenementen te handhaven als er duidelijk zichtbare rookontwikkeling is.

Aanvullend onderzoek
Uit de beschikbare cijfers blijkt dat klachten over overlast door houtstook via open haarden, houtkachels, vuurkorven of BBQ's vooral betrekking hebben op het zuidoostelijk deel van Gein. Waar dit mee te maken heeft wordt in het beleidskader niet toegelicht. Dit vergt nadere uitwerking inclusief een overzicht van te nemen maatregelen om overlast tegen te gaan.

Communicatie, voorlichting en campagnes
Het DB adviseert om bij communicatie en voorlichting over houtstook maatwerk te betrachten i.e. doelgroepgericht, laagdrempelig , rekening houden met laag-geletterdheid en anderstaligen . Maak gebruik van lokale media met een groot bereik onder bewoners , ondernemers en andere belanghebbenden en toegespitst op hun behoeften. Gebruik van sociale media, buurtplatforms en fysieke middelen zoals flyers en posters zorgen ervoor dat alle bewoners bereikt worden. Daarnaast kunnen bijeenkomsten en workshops worden georganiseerd midden in de wijk waar bewoners vragen kunnen stellen en praktische alternatieven leren kennen.

Tot slot
Het DB adviseert zo mogelijk verdergaande maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren en overlast door houtstook tegen te gaan .Het verbeteren van de luchtkwaliteit is niet alleen een kwestie van beleid, maar ook van rechtvaardigheid. Zuidoost verdient bijzondere aandacht bij de uitvoering van dit beleidskader, zodat de bewoners niet langer worden getroffen door de schadelijke effecten van houtrook.